

največ — kmet. Četrtrič je ustanovljena zavarovalnica zoper nezgode delavcev, tukaj pa je naravnost med  $\frac{9}{10}\%$  stroškov obložen kmet. Navrh ga še petič primejo pri bolniških blagajnah, tako da res že ni konca teh »podpor«, »deležev« ali »zavarovanj«. Tako se torej skrbi za delavce, navrh nam pa še širokousti socialisti trdijo, kako zapuščen je delavec in koliko bi mu moral dodati še delodajalec. V mestih in tovarnah je mogoče res, ali na deželi nikdar! Proti takim in enakim nakam dajte zopet braniti, gg. poslanci, kmeta!

5. Omeniti še nam je predpravil, ki jih ima na kmetovem zemljišču lovec, v kvar njegovim sadežem. Tukaj tožbe gotovo ne bodo nehale prej, da se ustreže pravičnim zahtevam kmeta. Sploh bi nam ne zmanjkalo skoraj tožba in krivic, ako bi jih hoteli vse zapisati. Glavne položimo te v roke naših zastopnikov, z iskreno prošnjo, se za njih pravo in tako tudi naše blagostanje z vsemi močmi potegovati. V vseh prašanjih in delovanju v državnem zboru pa jih prosimo sledeče: Skrbite na blagostan kmečkega stanu in ne zidati preveč za njegova slaba ramena!

Pohorski.

## Cerkvene zadeve.

### Duhovne vaje v Ločah.

Duhovne vaje smo imeli od dne 20. do 29. sušca, katerih se je udeležilo ogromno število ljudi iz domače in tudi iz drugih župnij. Prišli so celo takšni, kojim ni bilo volja se zadnjega sv. misijona udeležiti. Sicer je še pa morebiti kdo, ki se iz mlačnosti, zanikernosti in morda iz trdovratnosti te sv. pobožnosti ni hotel udeležiti, za takšnega pa veljajo besede, ki smo jih v eni pridigi slišali, kakor je sam Bog nekdanj govornik: »V svojih grehah boste umrli in jaz se bodem vašemu pogubljenju smejal.«

Ne želimo, da bi se kateremu pripetilo, kakor se je bilo nad dvema kmalu po zadnjem sv. misijonu zgodilo, ki se ga nista hotela udeležiti. Starejši je rekel, ko so se bili gg. misijonarji pripeljali, vpričo drugih: »Zakaj pridejo ti črnosuknjariji, saj imamo tukaj gospode, naj bi te ljudje poslušali!«

Ta mož ni šel takrat k sv. misijonu, tudi drugače ga ni bilo v cerkvi videti, in kaj ga je na slednje zadelo? V kratkem po sv. misijonu je naglo, nepreviden umrl, ko nihče pri njem ni bil. Kakor navadno, šel je okoli sedme ure zvečer počivat, in okoli devete ure, ko so se drugi k počitku spravljali, so mrtvega v postelji našli. Bog se ga usmili!

Drugi, precej mlajši od tega moža, je bil morebiti bolj zapeljan, pa hudobnega srca ravno ni bil, ker, če je slišal se od sv. rečij pogovarjati, so mu precej solze v oči bile, ali sv. misijona se pa le ni hotel udeležiti, in kaj se je z njim zgodilo? Mrtvoud ga je zadel. Č. g. župnik so ga bili precej tisti dan s sv. poslednjim oljem sprevideli, več storiti niso mogli, ker z drugimi udi vred mu je bil tudi njegov jezik otrpnel, in tako je skoro 14 dni nemilo smrt pričakoval in svojo dušo izdihnil, ko brž nihče ravno tačas pri njem ni bil.

Bog daj, da bi vsi, ki so se letos teh duhovnih vaj udeležili, si nauke, ki smo jih slišali, v svojih sreih ohranili in se po njih ravnali! Hvala in slava pa zlasti č. g. župniku, ki so že toliko žrtvovali za svoje ovčice! Enako lepa hvala č. gg. misijonarjem, ki so se toliko trudili zavoljo naših neumrjočih duš! Hvala pa tudi vsem drugim č. gospodom, ki so marljivo spovedovati pomagali!

## Gospodarske stvari.

### Obrezovanje sadnega drevja.

Dosti je pri sadjareji dela potrebnega, o katerem misli priprosti kmetič ravno nasprotno. Med to spada tudi obrezovanje in trebljenje sadnega drevja. Tega naši očetji niso znali, pa tudi niso hoteli vedeti o tem. Zato pa tudi vidimo njih zapuščino, staro drevje v takem stanu, da se le še čudimo, da je še toliko vzraslo in rodilo. V naslednjem hočem kratko opisati, kaj je obrezovanje za sadno drevje in kako se mora izvrševati?

Ako imaš kmetič plevelnasto žito, brž pošlješ ženske plevce, da plevel poruvajo in odstranijo. Če vidiš, da je koruza pregosto nasajena, brez usmiljenja jo ob grobanju potrgaš, kar se ti je zdi odveč. Enako tudi v gozdu opaziš, kjer je drevje pregosto, ondi je ga nekaj suši, ker vsemu pomanjkuje v zemlji rodovitnosti, zunaj pa zraka in svetlobe. Kar potrebuje za hrano rastlina in gozdno drevo, to vse še bolj v obilnej meri je potrebno sadnemu drevju. To pa v dvojnem oziru. Mlado drevo potrebuje moči za rast, staro pa za rodovitnost. Obojemu se ustreže samo z umnim obrezovanjem. Ono je nekako zdravilo, s katerim se drevesu zagotavlja rast in pa pospešuje rodovitnost.

Toda obrezovanje mora se goditi pravilno in o pravem času. V jeseni ali po zimi je škodljivo zavoljo mraza, kateri nove rane lahko razsuši, da razpoka. Po letu pa to velja še manj, ker iz ran začne teči sok, enako, kakor kri pri človeku. Pravi čas torej je za obrezovanje zgodnja spomlad. To pa velja — enako kakor za presajanje drevja — tako dolgo, dokler drevje ne poganja. Pozneje se z obrezovanjem več škoduje, nego koristi.

Kako se mora sadno drevje obrezovati, odvisno je največ od tega, v kakšnem stanu da ono je. Prvo, kar mu je odrezati in odstraniti, to je vejevje, ki se že suši. Z njim drevo ne bo nikoli več oživel, temuč takšna hirajoča veja le po nepotrebnem vleče hrano od drevesa. Vrh tega takšna veja kazi pogled na celo drevo. Odrezati se mora veja prav pri deblu, da se z njo vred opravi tudi bolezen, ki jo je mučila.

Drugi se morajo odrezati vse divje mladike, obrastlike imenovane. Nekatero drevo jih je vse polno in ker rastejo sila naglo, izgledalo bi takšno drevo v par letih enako grmovju v hosti, ne pa sadnemu drevesu. Tega seveda pravi sadjarejec ne more trpeti, ne samo radi lepote, temuč še bolj zavoljo rodovitnosti drevesa. Na pol divje mladike namreč drevesu povzijejo moč, da ne mora pognati sadnih popkov, ali če jih že požene, nima moči dajati jim dosta življenja. Zato rodi takšno drevo malokdaj in še takrat sad, ki ni podoben drugemu enake vrste.

Mladike na drevesu sme se pustiti le takrat, kadar hočemo staro drevo nekako obnoviti. Tedaj pustimo, pa le nekaj takšnih lesnih mladik, med tem ko stare veje zraven odrežemo. Te se morajo v prihodnje leto lepo obrezati, da jih s tem prisilimo polagoma poganjati cvetnih ali sadnih popkov. Razume se, da se pri obrezovanju morajo vsaj večje rane zamazati z mazilom od ilovice, kateri se primeša nekoliko apna, da bolje drži.

Obrezovanje ima tudi to dobro stran, da se ob enem pregleda drevo in očisti vse nesnage. Med to štejemo v prvi vrsti zajedavko, mah, kateri se posebno v senčnih krajih razvija po drevju in mu mnogo škoduje. Tudi krastava in razpokana skorja, kakor razne druge bolezni drevja se lahko ob enem očedijo in z zdravili oskrbijo. Med te spadajo v prvi vrsti rak, kateremu ne vemo družega zdravila, nego rano lepo očediti in nanjo